

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 231.

V Ljubljani, v ponedeljek 8. oktobra 1888.

Letnik XVI.

Ustavoverci v pravi luči.

II.

△ Drugi faktor ustavne monarhije je gospod-ska zbornica. Kaj so liberalci v evropskih državah storili s tem faktorjem?

Prevažno nalogo ima ta faktor v ustavnem življenju. Zbornica poslancev ima po vsakih volitvah drugo lice, in mogoče je, da valovi volilnega gibanja zanesejo v zbornico moč, ki so vse, samo ne pravi zastopniki naroda. In proti mogoči taki zbornici naj je gospodska zbornica — protitežje. V gospodski zbornici naj bi bili zbrani najboljši in najvrednejši možje v državi, ki zavzemajo izvanredno stališče v javnem življenju ali po svojem rojstvu, službi, ali zaslugah za vladarja in državo. Taka zbornica je najboljša poročila državne modrosti, gotovega in mirnega napredka, npravnega in materijalnega blagrat ob enem najtrdnjše podpora monarhijske oblasti.

Ali kaj so liberalci storili s to lepo napravo ustavnega življenja?

Kjer je gospodska zbornica še v pravi prvotni obliki, tam se liberalna druhal z vso silo zaganja ob njeno podlago, hoteč jo razrušiti. Gospodska zbornica se ne sestavlja iz voljenih mož, in ravno to ni vseč liberalcem. Tudi père, senatorje, magnate itd. iskali in izbirali bi radi na voliščih. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da naši liberalci ne potrebujejo in nočejo prostih volitev, marveč vedno le po volilnem redu, ki jim zagotavlja večino in gospodstvo.

Ko so liberalci kovali in varili ustave, oznanjevali so svetu, da mora ustavni vladar imeti pravico vsak čas imenovati nove člane v gospodsko zbornico, in ko so zapečatili to pravico v ustavi, ponášali so se pred svetom: Glejte, ali nismo mi ideal monarhijskega mišljenja!

Toda ta vladarju izročena volilna pravica uničila je podlago zbornici poslancev ter izpodkopala v korenini monarhijsko oblast. Pomišljali bi se izreči to ostro sodbo, ko ne bi imeli dokazov.

Ustavni vladar ne more tako prosto ravnati, kakor zahtevata njegovo prepričanje in vest. Vladar bi ravnal proti načelom modernega konstitucionalizma, ko bi uporabil neomejeno svojo pravico ter bi poklical v senat, górenjo ali gospodsko zbornico itd. moč, ki so odločni nasprotniki njegovih ministrov. Gotovo bi takoj odstopilo vse ministerstvo, njihovi prijatelji pa bi na vse pretege kričali o zatiranju ustavnih pravic ter bi morda celo odrekli davke.

Vladar bi sicer mogel razpustiti zbornico ter razpisati nove volitve. Ker pa je mogoče, da pri volitvah zopet zmaga ista stranka, moral bi vladar ponoviti poskušnjo z volitvami, ali pa udati se ter prositi gospode ministre, da ostanejo v službi. Ako stori to zadnje, mora zopet imenovati toliko članov górenje ali gospodske zbornice, ki pa so odločni pristaši ministrov, da je zagotovljena večina.

Torej mora vladar v resnici le tako ravnati, kakor želé njegovi ministri; on ne voli, marveč ministri, oziroma stranka na krmilu.

Ali je to prva zbornica, ki naj trezno in mirno presoja državne koristi, ki naj bo kazalo na državni uri? Imamo v politični zgodovini evropskih držav vzglede, da so morali vladarji celo jato liberalcev pozvati v prvo zbornico, da je bila liberalna večina zagotovljena; a ti možje večkrat niso vredni te časti. Kaj pa, če pri volitvah zmaga nasprotna stranka? Potem ne kaže družega, nego pozvati drugo ministerstvo na krmilo in imenovati večje število članov v prvo zbornico, ki pa morajo biti prijatelji novega ministerstva.

Tako je torej prva zbornica, ki bi morala biti zbirališče časti, dostojanstev, zaslug in znanja, le žoga strank, ki se vrsté v ministerstvu, smešna karikatura, ki s časom tako naraste, da je več ni

mogoče spraviti pod streho. Gospodska zbornica, ki bi morala pomirljivo, mirno in spravljivo vplivati na vročevrve življe v zbornici poslancev ter poravnati nasprotja raznih strank, je konečno sama torišče strankarstva.

Pri zbornici poslancev morejo se napake ložje poravnati z novimi volitvami. Ako je na primer jedna stranka zavozila državni voz v blato, da ga več izvleči ne more, pridejo v zbornico po novih volitvah druge moči, da državni voz spravijo na trdna tla; prva zbornica pa ostane zbirališče strankarstva, bodisi liberalne ali konservativne barve, ako se smrt ne usmili dežele.

Govor poslanca G. Einspielerja

v koroškem deželnem zboru dne 21. sept. 1888.

(Konec.)

Da se smejo Slovenci sklicevati na ta člen državnega temeljnega zakona, izrekel je javno tudi gospod naučni minister v neki razsodbi gledé šole v Šmariji na Štajerskem. V tej šoli so bile iste jezikovne razmere, kakoršne so v koroških šolah. Občina je prosila, naj se uvede v šolo slovenski učni jezik, a želji njeni se ni ustreglo. Zaradi tega se je potom rekurza obrnila do visokega c. kr. naučnega ministerstva, na kar je naučni minister odredil, da mora veljati v vseh razredih šmarijske šole slovenščina kot učni jezik, da se nikdo ne more siliti k učenju nemščine in da se mora pouk nemškega jezika še-le od četrtega šolskega leta naprej vsprejeti v učni načrt.

Ravno to zahtevajo koroški Slovenci za svoje šole. Gotovo nočejo iztirati iz šol pouka nemškega jezika. Nikomur ne pride na misel trditi, da ne potrebuje nemščine. Slovenci vedó, da jim je nemščina koristna, ter se ne branijo učiti se je. Prosijo pa, naj se takó poučuje nemščina, da bo tudi mogoče v slovenščini doseči predpisani učni namen.

LISTEK.

Ponedeljsko pismo.

Bismarck je mogočen mož; rekel je nekoč, da se vse Evrope ne boji. Mogočni možje imajo pa tudi dosti nasprotnikov, ki jim mečejo polena pod noge. To se je zdaj Bismarcku zgodilo s tem, da se je objavil dnevnik cesarja Friderika, v katerem se pripoveduje, da je tudi Bismarck že kako napáčno zagodel. Da je to jako britko, lahko si vsak misli, in zaradi tega se je on kot Jupiter Tonans po vsi pravici zagrozil: Quos ego! Ko bi se pa bil Bismarck v dnevniku hvalil, da se še ni nikdar zmotil, bilo bi to skoraj gotovo vseč njemu, ki je nezmotljivosti vojsko napovedal.

Ko smo otroci gobe brali, smo brž, ko smo katero staknili, popraševali: goban, kje je tvoj bratec, ker bili smo prepričani, da goba nikdar sama iz zemlje ne požene, in res smo kmalu drugo zasledili. Tako ima tudi na Nemškem vsegamogočni Bismarck svojega bratca, ki se imenuje Tisza in je vsegamogočen na Ogerskem. Kakor je prvi strokovnjak v mejnarodnem pravu, Geffeken, odkril Bismarckove stare grehe, tako odkriva tudi sestavitelj ogerskega kazenskega zakonika, Csemagi, nekdanje Tiszine na-

pake. Ali „socios habere dolorum“ je tudi nekaj vredno.

Mi ljudje smo že taki, da se branimo slabega, ako bi bili to še tako zaslužili, in da se vspenjamo po nezasluženem dobrem. Pred dvema letoma so umrli neki gospod, ki so bili na Dolenjskem veliko let za gospoda (gosp. vrednik oprostite, ta tavitologija je narodna) in so bajé veliko denarja zapustili, pa niso imeli sorodnikov, če štejemo po državljan-skem zakoniku, ne v prvem, ne v drugem in menda tudi v tretjem kolenu ne. Vi ne veste, koliko se je sorodnikov oglasilo, knez Schwarzenberg, ki je vse svoje imetje (in 320.000 oralov ni, kar si bodi) zapustil svojemu sinu, naj se kar skrije. Prepričal sem se, da ima bogat človek toliko več sorodnikov v naslednjih kolenih, kolikor manj jih ima v prvih.

Ko bi bili pa ta gospod zapustili dolg, bili bi pa že vsi soroduiki zdavnej izmrli.

Slabe reči že ljudem niso po volji, pa je. Ali izjeme so povsod. Svoje dni sem čital neko angleško časnikarsko polemiko, v kateri se je neki socijalistični časnik naravnost imenoval: the little devil's paper (mali h v časnik). Jaz imam navado, da marsikatero reč rad pozabim, ali ta izraz mi je bil tako všeč, da mi ne bo z lepa izginil iz spomina, ker ž njim se prav dobro zadene, kar človeku dostikrat po glavi roji. Se vé, v dejanjsko porabo mi ta izraz ne bo nikdar služil, ker smo mi omi-

kani Slovenci, ki se prištevamo interesantnemu narodu, ker nismo kot gentlemanlike Angleži tačas, kedar si zabavljamo, podobni mački pri vrelí kaši.

G. vrednik, kaj bi naredili Vi, ko bi kdo Vaš list s prav zasoljenim pridevkom počastil? Ko bi se Vam ljubilo pisati, bi po mojem mnenju napisali prav dolg odgovor, v katerem bi z omikano besedo vse nasprotne grehe na dan spravili; ako bi se Vam pa ne ljubilo pisati, bi se pa izrazili nekako tako-le: za to surovost je najboljši odgovor, da molčimo ali pa še celó, ko bi bili zeló razkačeni, da jo preziramo. A dotični angleški list se s tem izrazom ni nič razžaljenega čutil, češ, mi nimamo nič zoper to, ako imajo nekateri tak respekt pred našim listom kakor pred samim „ta rogatim“.

Sicer so pa tudi pri nas ljudje — imenujejo se poslanci — ki se coram populo tako oštevajo, da bi bilo kmalu poslušalcev sram, a v privatni družbi so si tako medéni kakor bi bili ravnokar bratovščino pili. Nam se to čudno zdi, ker ne umemo tako kakor poslanci razločevati stvarnih ozirov od osebnih. „Amicus Plato, magis amica veritas.“

Nekateri ljudje so si pa v javni družbi tako dobri, a kadar so sami, pa se pisano gledajo. Tudi ti ljudje umejo dobro razločevati stvar od osebe. A gorjé onemu, ki ne zna razločevati; skupi jo, da jo pomni za celo življenje, in k takim nesrečnejšem se prištevata tudi Vaš

S—n.

To svojo željo so izrazili koroški Slovenci v mnogih peticijah za vpeljavo slovenskih šol. Sklicujem se na 93 prošelj iz leta 1886; kažem na prošnjo, koja so letos odposlali volilci moji visokemu dežel-nemu šolskemu svetu; sklicujem se na mnoge druge peticije, ki so se vložile v najnovejšem času, n. pr. na prošnjo šentjakobsko v Rožni dolini in ono župljanov in posestnikov pri Sv. Leonardu pri sedmih studencih za uvedbo slovenskega učnega jezika v tamošnjih šolah; sklicujem se na tri druge enake prošnje, ki so, kakor smo čitali v najnovejšem časi, našle pot na Dunaj do visokega c. kr. naučnega ministerstva, ker visoki c. kr. deželni šolski svet v Celovci ni hotel ustreči želji prosilcev.

Menim, da imajo Slovenci pravico zahtevati, naj se jim dá za žrtve, koje prinašajo za šole, tudi neki ekvivalent, ki obstoji v tem, da se jim ne nudi samo prilžnost, učiti se nemščine, marveč, da dobé v šolah tudi v svoji materinščini tako izurjenost in izvežbanost, ki jih dela sposobne slovenščino gladko čitati, čitano razumevati ter se ustno in pismeno pravilno izraževati. Zaradi tega zahtevajo koroški Slovenci, naj se jim dajo šole, v kojih je slovenščina učni jezik za vsa šolska leta. Pouk v nemškem jeziku naj se sprejme od četrtega šolskega leta kot neobligaten predmet. Gotovo se bo v pouku nemškega jezika prej kakor sedaj dosegel predpisani učni namen, ako se bo vršil pouk na podlagi slovenskega materinega jezika.

Prosim gospôdo, naj bo pravična Slovencem, kakor so tudi ti pravični zoper Nemce. Ako se sploh kje prosi za nemško šolo, takoj se ustreže želji prosilcev. Vse drugače pa se je godilo dosedaj onim občinam, ki so prosile za slovenske šole. V tem slučaju se je mnogo poizvedovalo, potem pa se je prošnja ali popolnoma odbila, ali pa le deloma uslišala. Sklicujem se le na osodo prošnje za uvedbo slovenskega učnega jezika v šoli šentjakobski v Rožni dolini. Mnogo se nam predbaciva, da občine same prosijo za nemške šole. Ako bi se občina prašala: „Ali hočete, da se otroci naučé nemški?“ razumevam, da rekó: „Da, hočemo.“ Ako bi se jo pa tudi prašalo: „Ali hočete, da se bodo v šoli učili tudi slovenski?“, pritrdilo bi se nedvojno temu vprašanju. Prosim v tem oziru le za nestrankarsko sodbo.

Ako mi vsi sodimo brez strasti, ako vsakemu damo svoje in uslišimo prošnje slovenskih občin, potem bo prenehal vsak prepir za šolo in v deželo bo prišel zopet ljubi mir.

Oglasil se je na te besede poslanca G. Einspielerja dr. Ubl. Udrihal je po Liechtensteinovem šolskem načrtu, peticijah za slovensko šolo in po slovenskih katehetih, ko po njegovih mislih ne zvršujejo svojih dolžnosti. Oglasil se je tudi dr. Abuja, zastopnik slovenskih občin volilnega okraja šmohorskega ter pritrjeval svojemu predgovorniku.

Tema je odgovoril Einspieler: Čul sem težko očitane slovenskim katehetom — popolno zanemarjanje dolžnostij. Gospod poslanec dr. Ubl je rekel, da slovenski katehetje ali niti ne oskrbujejo pouka, ali pa ne primernim načinom. Kolike važnosti so njegove razprave gledé šole v Frajdenbergu, Krivivrbí, Št. Martinu in ostalih navedenih krajih, ne morem sam razoditi, ker nisem čital dotičnih vizitacijskih poročil. Toda očitane, ki se je izreklo vsem slovenskim katehetom na Koroškem (ugovarjanje; dr. Ubl: Le enemu delu), zavračam v imenu vseh slovenskih katehetov.

Kar se tiče prošelj in izjav gledé ohranitve obstoječih jezikovnih naprav v slovenskih šolah, o kojih nam je pripovedoval gospod predgovornik, menim, da niso tolike tehtnosti. Tem izjavam stavim nasproti 93 prošelj Slovencev iz leta 1886.; stavim jim nasproti že poprej omenjene prošnje za slovensko šolo, ki so se letos vložile pri visokem c. kr. deželnem šolskem svetu; stavim jim nasproti izkušnje gospoda c. kr. deželnega šolskega nadzornika pri šolskih nadzorovanjih. Navajam le še poprej napominano njegovo naredbo gledé vežbanja v slovenskem čitanju v šoli v Berneci. Kolikor mi znano, došla je visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu prošnja za ohranitev obstoječih jezikovnih razmer na tamošnji šoli tudi od krajnega šolskega sveta v Berneci. Ni mi znano, kako se more spraviti ta prošnja v soglasje z ono naredbo; nadzorovanje je imelo nepovoljen izid, krajni šolski svet pa prosi, naj se pusté obstoječe razmere.

Le eno bi še rad omenil. Ako gospôda ni izvedela o mnogih prošnjah Slovencev, krivo je temu morebiti tudi naše časnikarstvo; ker kolikor sem

opazil, objavlja naš deželni list v svojih predalih vedno le prošnje za nemške šole in izjave krajevnih in šolskih občin za ohranitev dosedanjih jezikovnih razmer, do danes pa ni ničesa omenila o slovenskih prošnjah.

Menim, da je treba tudi v tem oziru biti pravičen Slovencem in da ravno deželni list ne sme prikrivati svojim bralcem, kakovo mišljenje vlada po celi deželi gledé šole. Pravično bi bilo objavljati tako prošnje onih strank, ki zahtevajo nemško šolo, kakor tudi onih, ki prosijo za slovensko šolo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. oktobra.

Notranje dežele.

Cesarica Elizabeta je včeraj odpotovala z najvišjim dvornim mojstrom baronom Nopsco in malim spremstvom na otok Krk.

Iz Berolina se poroča v „Presse“, da je **nemški cesar Viljem** prednugačil svoj potovalni vspered. Na povratku iz Rima se bo bajé zopet mudil nekaj dni na Dunaji. Prišel bo v tem slučaju v našo prestolnico dné 20. t. m. ter se povrnil v Berlin dné 23. t. m.

Koroško veliko posestvo je dné 6. t. m. volilo namesto odstopivšega grofa Goëssa državnim poslancem legacijskega tajnika barona Sternecka (avstrijsko-nemški); protikandidat Elbel (samo-nemški) je dobil jako malo glasov.

Vnanje države.

Avstrijski poslanik je uradno naznanil **grški** vladi, da bo avstrijska cesarica Elizabeta bivala čez zimo na otoku Krku.

Nemški cesar bo obiskal **papeža Leona XIII.** dne 12. t. m. opoludne. Pri stopnicah bo gosta sprejel najvišji dvorni mojster papežev, msgr. Macchi, in ostali papeževi dostojanstveniki. Papeževi najvišji komornik, msgr. della Volpe, čakal ga bo pri vходу v papeževu stanovanje. Sv. Oče bo šel nasproti cesarju v prednjo sobo, ki loči prestolno dvorano od papeževga velikega kabineta; v slednjem se bo vršil sestanek. Mej tem časom bo čakalo spremstvo v prestolni dvorani ter je bo sv. Oče pozneje sprejel. Cesar bo po sestanku pregledal vati-kanske muzeje.

V Budimpešti, kjer so dosedaj nepogojno pritrjevali postopanju **srbskega** kralja in njegovega ministerskega predsednika Kristića, pričeli so v velikih skrbéh z glavami majati zaradi bodočih ukrepov belgrajske vlade. „Egyetertes“ svari Milana pred nasledki obsednega stanja ter ga opominja, naj ne opira svoje veljave edino na bajonete, ker ta podpora kaj lahko odpové svojo pomoč v odločilnem trenutku. „Dandanes“, pravi napominani list, „se ne morejo več vojne uporabljati v branitev osebnih vprašanj, najmanj pa smé to storiti knez, kojega glave ne obseva svit zmagoslavnih vojsk.“ List tudi svetuje Milanu, naj ne nadaljuje boja zoper svojo soprogo, ker spravlja s tem v nevarnost obstanek svoje dinastije.

Kakor je pisal srbski „Dnevni List“, odšlo je v **Makedonijo** več krdel bolgarskih prostovoljcev, da tam uprizoré vstajo. Vsled tega je dobil srbski poslanik v Carjigradu, ki se je sedaj mudil na odpustu v Belgradu, nalog, naj takoj odpotuje na svoje mesto. Ta vest se do sedaj z drugih strani še ni potrdila, marveč jej bolgarski vladni krogi odločno oporekajo.

Nemški državni zbor se bo sešel dne 20. novembra. — Gefickoneva družina se jako trudi, da bi ga oprostila iz preiskovalnega zapore, toda vsi njeni koraki so bili do sedaj brezuspešni. Neki list pravi, da bo po razsodbi cesar milostnim potom odpustil kazen Gefickenu.

Nemška razdraženost zoper **Francijo** zaradi dekreta gledé tujcev se je plegla. Ostro pisavo „N. A. Ztg.“ obsoja večina listov. „Köln. Volksztg.“ pravi: „Pretirani napadi „prostovoljno guvernementalnega“ glasila so tem čudnejši, ker so naše nemške določbe o redarstvu gledé tujcev mnogo bolj stroge.“ „Voss. Ztg.“ piše: „Kdor obsoja francoski dekret, ta mora najpoprej popraviti nemška iztiranja Poljakov in Avstrijcev, Francozov iz Alzacije-Lorene in nemško naredbo gledé potnih listov.“

Nedvojno je, da **francoski** ministerski predsednik nikakor ni Carnotova „persona grata“; na drugi strani pa dan za dnevom naštevajo oportunisti listi Floquetu njegove pregrehe. Glavni nasprotnik njegov je v ministerstvu samem, minister zunanjih zadev, Goblet, ki je neki duša zoper Floqueta naperjenega komplota. Pravijo, da je Goblet prihodnji ministerski predsednik. Freycinet, vojni minister, isto takó deluje zoper Floqueta in za to, da bodo v novem kabinetu močnejše zastopani oportunci. Toda tudi novo minsterstvo, koje imenujejo konservativni listi zadnjo dōbo republike, imelo bo kratko življenje; v februarju ali najkasneje marciju bo prišla Francija k besedi. — Poslanec Andrieux je pismeno zahteval od pravosodnjega ministra Ferouillata, naj postavi poslanca Numo Gillyja pred porotnike, ker je očital proračunski komisiji nepošteno ravnanje. Ferouillat je ukazal, da se prične kazenska preiskava.

Belgijski ministerski predsednik je nasproti vredniku lista „Indép. Belge“ kot neresnično preklical vest o zahtevi Nemčije gledé utrjevanj ob Mozi. Tudi minister zunanjih zadev se je izjavil, da je izmišljena trditev, po koji je Belgija stopila iz svoje dosedanje nevtalnosti.

Turškemu sultanu se je z nova predložil v potrdilo načrt, po kojem bi sprejela turška vlada od nemške banke posojilo v iznesku poldruzega milijona turških funtov. — Nemška banka je po svojem zastopniku v Carjigradu založila jamstveni zaklad za zgradbo železnice mej Ismidom in Angoro. Dotično pogodbo sta minoli petek podpisala turški minister za javna dela in zastopnik nemške banke, kojemu se je potem izročil koncesijski ferman.

Izvirni dopisi.

Iz blejske okolice, 4. oktobra. (Po sezoni.) Dasi smo letos tako srečni, da do danes še nismo imeli slane, vendar nas je domača in tuja gospôda že zdavnej zapustila. Res, jako občutljivi so ti ljudje! Mi utrjeni Gorenjci jih ne umemo. Ne le, da mraza ne morejo prenašati, jim je tudi mokrota neznosna, o čemur se po leti prav lahko prepričaš, ako slučajno na kak deževni dan na Bled zaideš. Samo kisli, čemrni in na pol obviti prepeličarski obrazi te srečujejo, med tem, ko se Blejec in okoličan iz dna srca radujeta, da je dobrodejni dež vsaj nekoliko zopet razmočil njihove posušene njive in senožeti. Ni se tedaj čuditi, da se ž njimi ne moremo popolno vjemati, in da nas posebno takrat, kadar pridemo na Otok dežja prosit, srpo gledajo, in nič bolj ne želé, kakor da bi naše prošnje ne bile uslišane in da bi njihove premrle ude tam gori na „riklejevi straži“ neprenehoma prepekalo poletno solnce.

Letošnja sezona — druga, odkar je Bled dobil častni naslov „Kurort“ — je tedaj minôla. Zopet smo sami. Ta je vesel, drugi žalosten, ta hvali čez mero odišle tujce, drugi jih graja, kakor je vsako leto navada, ker ima jeden dobiček, drugi zgubo. Po zimi bomo že živeli, ako ne dobro pa slabo, ter se tolažili z boljšo bodočnostjo z — novo sezono.

Priznati pa moramo vendar-le, da je blejsko zdravilišče letos v mnogoterem obziru napredovalo. V dokaz naj služijo čast. čitateljem „Slovenca“ nastopne vrstice:

1. Letos imeli smo prvokrat lastno godbo, katera je vsak dan dvakrat v jednom izmed glavnih hotelov zabavala naše goste. Naročili so jo z Dunaja ter je bilo celó nekaj godcev iz c. kr. dvorne opere med njimi. Da je ta orkester premalo moči imel, je gotovo, kadar so namreč na vodi igrali, bilo jih je le malo slišati. Toda temu ni lahko pomoči. Naša zdravilna blagajnica ne dopušča večjih troškov, ker so jo nam že ti Dunajčanje, kar smo jih letos imeli, malo ne popolnem izpraznili. Igrali so sploh dobro. Le od strani p. n. gostov bi želeli več zanimanja za to drago napravo. Mnogokrat se je namreč dogodilo, da godeci niso imeli družih poslušalcev, nego „ribce skakljajoče nad vodo“; slavno občinstvo se ni mnogo brigalo za nje, hodilo je svoja pota. Ni se jim tedaj čuditi, da so včasih le zato in tako igrali, da so izpolnili odločeno uro, ali pa da je kak godec s svojim basom vred malo zasmrčal.

2. Prvikrat se je letos izdajala tako imenovana „Kurliste“, kakor je po drugih velikih zdraviliših navada. Tiskala se je seveda v nemškem jeziku. Bili so pa gospodje zdravniškega komiteja vendar-le toliko pravični, da so slehernemu imé nepremenjeno pustili, kakor ga je v glasilni list vpisal. Tako je bilo vsaj nekaj slovenskih otokov na velikem nemškem morju. Da jih več ni bilo, krivi so nekateri narodnjaki sami, kateri se sami sebi še vedno bolj imenitni in častivredni zdé, ako se v govoru in pisanju le blažene nemščine poslužujejo.

3. Imeli smo na Bledu veliko in imenitnih gostov. Dasi so bolj počasi dohajali kakor druga leta, vendar so bila nekatere dni vsa stanovanja prenapolnjena, takó, da se je marsikateri moral vrniti ali pa je v okolici poiskal kaki kotichek. Zlasti mnogo Čehov, med njimi več državnih poslancev, pohodilo je letos naš krasni Bled. Spolnili so lansko leto nam dano obljubo ter ostali mož-beseda. Slava jim! — Med odličnimi gosti omeniti mi je še posebno srbskega kralja Milana. Zakaj mu na Bledu ni bilo všeč, nihče prav ne vé. Sprejeli smo ga kolikor mogoče slovesno, priredili mu prvi večer razsvetljavo, a vse je bilo „bob v steno“, šel je v par dneh, akoravno si je stanovanje za nekaj tednov najel. — Pravili so, da ga je neki slovenski list tako razdražil. Ako je res — ne vem.

4. Praznovali smo na Bledu, kakor je „Slovenec“ že o svojem času poročal, dvakrat 40letnico cesar-

jevo. Prvikrat bila je slovesnost prirejena za priprosto, domače ljudstvo, v drugič za gospôdo. Obakrat bila je mnogobrojno obiskana slovesna služba božja na Otoku, pri kateri smo občudovali izvrstno petje domačih in tujih pevcev. — Vsako leto je navada, da se jezero o priliki cesarjevega godu razsvetli. Letošnja razsvetljava presegla je vse poprejšnje. Požgali so toliko umetelnega ognja, da se je vse čudilo. A kar se nam je najlepše zdelo, bilo je prelepo ubrano slovensko petje, katero nam je oni večer posebno ljubo raz jezero donelo na ušesa, ter nas potrdilo v prepričanju, da je Bled še naš, če ga nam tudi tujec s silo vzeti hoče.

5. Slednjič so pa na Bledu letos tudi veliko zidali in popravljali, ter sploh mnogo storili za lepšavo. — Prekrasna Windischgrätzova palača, pravi blejski biser, je dodelana. Za graško vasjo pričelo se je delati novo, prostorno župnijsko pokopališče, katero bode jako okusno izdelano, kakor kaže načrt. Nevarna cesta skozi Grad v Gôrje preložila se je za vas. Iz Rečice se je do jezera izpeljala popolno nova cesta, katera je okoličanom posebno skrajšala zvezo z Bohinjem ter jim zato jako ugaja. Pričelo so se tudi postaviti nekatere nove vile i. t. d.

Glejte tedaj, častiti čitatelji, koliko napredka v jednom samem letu. Če ne verujete, pridite sami pogledat. Pa nikar ne odlašajte do prihodnje sezone, pridite takoj sedaj v jeseni ali po zimi, da nam zapuščeni ne bo tako — dolg čas.

Iz Šent Jerneja, 4. okt. (Odgovor Dežmanu.) Danes sem čital v „Slovencu“ poročilo o obravnavi sl. deželnega zbora kranjskega, ki se je vršila dne 1. oktobra, v kateri se je oglašil gospod Dežman, čudeč se, da se izmej 18 trirazrednih ljudskih šol le na sedmih poučuje nemščina, a na drugih ne. Tako n. pr. je St. Jernej na Dolenjskem kraj, kamor zahaja mnogo tujcev, zato naj bi se na tamošnji trirazrednici poučevala nemščina. — Na to bi gosp. Dežmanu le to rad odgovoril: Gospod Dežman, le brez vse skrbi bodite; tukajšnji otroci se bodo kolikor okoliščine dovolijo in postave ukazujejo že v nemščini poučili, kajti poučujejo se ves čas oni otroci, katerih stariši želé. Dokaz temu je, da gredo otroci iz te šole v Rudolfovo v četrti razred, ali drugam, in napredujejo prav dobro; bili so nekateri še celo prvi. Ako ne bi se v nemščini poučevali, ne bi mogli iti v četrti razred.

Drugim otrokom pa, ki ostanejo doma ter pohlevno polje obdelujejo in živino pasejo, zadostuje, da se v predpisanih predmetih za ljudske šole pouče.

Koliko je pa mogoče storiti pri tako ogromnem številu do 529 vsakdanjo šolo obiskujočih otrok v tesnih, pretesnih prostorčkih, blagovolili bi si sami ogledati, prepričali bi se, ali otroci že znajo: riba fisch, miza tisch itd. Čivkali so nekaj ptički po strehah, da neki misli „Schulverein“ tukaj šolo zidati. Le naj pošlje denarja, potem pa tudi primerno število učiteljev, da bo jeden učitelj po 40 otrok poučeval, potem bodete videli, kako bodo one židovske agente in rokodelske postopače, ki vsak dan nas na stanovanji in v šoli nadlegujejo za podporo, pozdravljali in z njimi v nemščini kramljali. Vsi vemo, da je dobro in potrebno znati nemško, in hvala Bogu, da toliko zna vsak, kateri bo potreboval. Ali kdor pa je ne bo rabil, čemu ga siliti, ako oče ne želi? Ko bi tukajšnjim Nemcem (?) rekli, naj dajo za šolo potrebne novce, da se bo zidala šola, in nastavilo potrebno število učiteljev, takoj Vam bodo odgovorili rekoč: Tega ni treba.

Ranjki dež. šol. nadzornik Pirker je nadzoroval tukaj šole, tudi ko se je v nemščini poučevalo, pa je bil z vspehom zadovoljen. Ravno tako drugi gospodje nadzorniki, ki še žive, ter so tukajšnjim učiteljem še remuneracije dajali; kako da jih nič ne povprašate ter trdite o stvari, o kateri se niste dovolj prepričali in poučili.

Svetoval bi Vam, da bi že enkrat te reči opustili, saj se po vsej deželi v nemščini poučuje; zato že skrbé drugi gospodje. Le zato bi bilo treba skrbeti, da bi pri nas razširili šolo, in ne bi otroci hodili v pravo klet. Preskrbite torej potrebnega denarja našim revnim ljudem, ki včasih še denarja za sol nimajo; morda se bodo potem raje nemški učili.

Janez Saje, nadučitelj.

Križovo poleg Kostanjevice, 4. oktobra. Gotovo si mislite, g. vrednik, da v križevske občini odlični možje, vsaj oni, ki so bili navzoči pri večerji v ožjem krogu pred cesarjevo slavnostjo, zdaj sedé vsi pod ključem. Zakaj, boste prašali? No, vsaj na tanko prebirate dopise Vašega lista, to vem iz lastnekušnje, vendar Vam je ena ušla, ali ste jo pa izpu-

stili sami, ker ste vedeli, da državnemu pravniku ne bode delala preglavice. Vaš dopisnik „od sv. Križa“ Vam je poročal o veličastnem kresu na oni večer v sv. Križu in to na prostoru pred cerkvijo. torej sredi vasi v obliži celó slamnatih streh. Pri tem kresu se je gotovo eden osmodil, ali oni, kateri ga je zažgal, ali pa oni, ki Vam je poročal o njegovej veličastnosti. Ne! g. vrednik, ni mi namen šaliti se, še manj koga žaliti, prav je, da se dopisuje v Vaš list, le premalo se še, toda čitatelji Vašega lista smo vajeni vzeti za istino, kar tamkaj čitamo, če tudi več ali manj olepšano; take race kakor v onem dopisu so pa vendar malo predebele za resnoben političen list.

Maogo se je govorilo in menda še več pisalo, da se bode zmanjšalo pisarjenje po različnih uradih, da se bodo tudi marsikateri nepotrební uradi popolnoma opustili, kar bi bilo dobro ne samo v oziru varénosti, tudi bi postava po krajšej poti došla z večjo močjo do njega, kogar zadeva; tako pa podobne električni žici, predno se prerinejo skozi vse mogoče pisarne, popolnoma izgubé svojo moč ali z drugo besedo nikogar ni, da bi gledal, ali se je spolnila ali ne. Vsakdo je zadovoljen, da pisano dá naprej bližnjemu podložnemu uradu. Potrditi Vam hočem rečeno z vzgledom: Med vasjo Selo, župnije križevske, in Brod, župnije leskovske, je čez Krko most, velika dobrota za daljno in bližnjo okolico, postavljen po nekdanjem tukajšnjem še zdaj živečem č. g. župniku Vovku potom konkurencije. Po tej poti most vzdržavati je vsaj zdaj nemogoče. Da se vendar obdrži, obrne se predsednik mostnega odbora, ako se ne motim, že pred tremi leti s prošnjo do sl. deželnega odbora, naj se blagovoli most oddati cestnima odboroma krškemu in kostanjeviškemu. Spoznavši, da samo tem potom je mogoče pa tudi lahko vzdržavati most, kar se godi tudi drugod, sl. deželni odbor usliši prošnjo in tudi določi v tem smislu. A preteklo je več nego leto, odkar imata cestna odbora v rokah intimacijo deželnega odbora, zastonj drega predsednik mostnega odbora, predsednika cestnih odborov spavata mirno dalje, brez brige, kaj se godi z mostom, pričakovaje menda: morebiti nam Bog pošlje tako ostro zimo, da nam naredi leden most čez Krko, česar vendar ne verujemo. In kar se godi tukaj, ponavlja se mnogokrat. V marsikaterem oziru bi bilo vendar-le bolje, da postave ne ostajajo samo na papirji. Nikakor pri tem ni pripisovati krivde enemu ali drugemu uradniku, to prinese saboj navada. Memogredé rečeno, ako je kateri urad nepotreben v državi, in ni za drugega, nego za same troške, so to gotovo cestni odbori, kar mi bo pritrtil vsakdo, kdor količkaj razmere bolj natanko pozná, ker itak ceste oskrbujejo župani, in zakaj bi ista oseba kot župan ne videla tega, kar vidi kot predsednik cestnega odbora.

Pravicoljub.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) naročil je brzojavno g. deželnemu predsedniku, naj izreče Najvišjo zahvalo ljubljanskemu mestnemu zastopu, kranjski trgovinski in obrtni zbornici, mestnemu zastopu in meščanski gardi v Novem Mestu za čestitke povodom Najvišjega godu, in vsem onim, ki so bili povodom cesarjeve 40letnice dné 4. t. m. v Spodnji Šiški.

(Strossmayerjevo pismo,) katero smo i mi objavili v zadnji številki v dvomu o njega pristnosti, je podtakneno. Zagrebški „Obzor“, glasilo Strossmayerja, objavil je v sobotni številki naslednje vrstice: „Kdorkoli je le nekoliko pazljivo prečital navidezno pismo biskupa J. J. Strossmayerja, poslano na sv. očeta papeža Leona XIII., priobčeno v „Kölnische Ztg.“, ta se je moral po obliki in po vsebini njegovi prepričati, da je podtakneno v svrhu, ki se pozna iz vsebine. Akoravno smo bili o nepristnosti prepričani, vendar smo svoje prepričanje našli potrjeno tudi na merodajnem mestu, to pa smo mislili, da da moramo svojim čitateljem podati ono „zmašilo“, da se z nova prepričajo, kakovega orožja se poslužujejo protivniki velikega hrvatskega mecena.“ — „Kölnner Zeitung“ trdi, da je dotično pismo dobila od dekana Vučetića iz Oseka, tajnika djakovskega biskupa. V djakovske biskupiji pa ni nobenega dekana niti tajnika tega imena. Sicer pa je to pismo jako spretno, a hudobno zmašilo, ki more vsacega premotiti, komur razmere niso znane. — Kdo je ponarejalec? Ali je v nemško-liberalnem, madjarskem ali slovanskem taboru? Če je Slovan, zrel je za norišnico, ker zagovarja biskupa jako

nerodno. Skoraj gotovo pa je ta čuk madjarski časnikiarski žid. Ko bi ta prevara ne prišla na dan, obsodilo bi biskupa najbolj ravno to pismo na korist Madjarom in nemško-liberalni stranki. Političen namen je jasen. Ponarejalec je hotel biskupa očrniti kot nasprotnika avstrijski vnani politiki, ker prezira Bolgare in Srbe in govori le o pokatoličenji Rusov. Mogoče pa je tudi, da je s tem pismom v zvezi neka stranka, ki hoče priti na krmilo. Že nekaj tednov so v liberalnih listih temna poročila o premembni notranje politike, ki naj bi se zvršila vsled prihoda nemškega cesarja na Dunaj. Liberalna gospôda pričakuje pomoč iz Berolina, in Strossmayerjevo pismo naj bi akcijo pospešilo. Vrezali so se!

(Dnevni red X. seje deželnega zbora kranjskegu v Ljubljani) dne 9. oktobra 1888. leta. 1. Branje zapisnika IX. deželno-zborske seje 6. oktobra 1888. — 2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva. — 3. Poročilo deželnega odbora o zakupu deželne naklade na žgane opojne tekočine za leto 1888. — 4. Poročilo deželnega odbora gledé deželnega doneska za Dolenjsko železnice. — 5. Poročilo deželnega odbora o preložitvi ceste Bogensperk. — 6. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji okr. cestnega odbora v Trebnjem, da bi se cesta Radna-Mokronog-Mirna-Velika Loka do državne ceste uvrstila med deželne ceste. — 7. Ustno poročilo upravnega odseka o statutu in programu za deželno vinarsko, sadjarsko in poljedelsko šolo na Grmu. — 8. Ustno poročilo odseka za letno poročilo o letnem poročilu deželnega odbora in sicer o § 6. „Občila“. — 9. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji glavnega odbora c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani za podporo. — 10. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji M. Uršiča in A. Razpoda iz Vrhpolja za odškodnino vsled vravnjanja vipavskih vodá. — 11. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji občine Šturije gledé popore za napravo kanala. — 12. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji učiteljske vdove Barbare Štamcar za podaljšanje pokojnine. — 13. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji občine vrhpoljske zaradi podpore za vodnjak. — 14. Ustno poročilo upravnega odseka gledé tega, da bi se v skladovnem okraji idrijskem se nahajóča cesta, tako zvana cesta v Ključih, zopet uvrstila med okrajne ceste. — 15. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji posestnikov iz Vinice gledé tega, da bi se oglasila za kuhanje žganja vlagala pri županstvu in da bi županstvo taka oglasila izročevalo finančni straži.

(„Katol. tiskovno društvo“) na mnogotera vprašanja naznanja, da društveni koledar za l. 1889 dobé tudi vsi tisti gospodje, kateri v novič pristopijo družbi. Oglasiti bi se pa morali kmalu, kajti „koledarja“ se ni natisnilo veliko.

(Glavni dobitek dunajskih komunalnih srečk) v znesku 200.000 gld. zadel je stražmešter 12. ulanskega polka Števan pl. Gjurović, star 52 let in oženjen, ki je z ulanskim eskadronom prišel iz Beljaka v Ljubljano k vojaškim vajam. V tukajšnji glavni tabačni trafiki kupil je dotično promeso (serija 1975, št. 73) za 3 gld. 50 kr. Gjurović je bil pred leti poročnik v avstrijski armadi, iz katere je izstopil ter se pridružil mehikanskim prostovoljcem, kjer je dosegel stopnjo stotnika. V avstrijsko armado je zopet vstopil kot stražmešter.

(Rimske najdbe v Ljubljani.) Minoli teden so na neki njivi pri mitnici na tržaški cesti oratarji zadeli ob velik kamen. Mestni inženir g. Duffé in muzejski preparator g. Schulz sta stvar preiskala ter našla rimski grob, v katerem je bila 36 cm visoka steklena žarica (pepelnik), 12,5 cm visoka posoda in dve steklenici za solze. Blizu tam ob tržaški cesti našli so drug grob z raznimi starinskimi stvarmi. Grobovi so neki iz drugega stoletja po Kr.

(Za župnijskega oskrbnika) gre danes v Šent-Ožbalt č. g. Ivan Nemanjič, dosedaj zaradi bolezní v pokoji živeč.

(Samomor.) V novi mestni vojašnici obesil se je dné 5. t. m. zvečer novinec domačega pešpolka št. 17 Franc Berčič iz Škofje Loke.

(Goriški „Sokol“) napravil je predzadnjo nedeljo, kakor poroča „Soča“, izlet v Podgoro. Lahonska druhal napadla jih je pri odhodu in pri povratku s psokami in žvižganjem. Sokoli so se umikali do vojašnice na Travniku, kjer so se lahoni zbalí vojaške straže. „Corriere“ zvráča vso krivdo na Sokolce. Takih laži naših nasprotnikov smo že vajeni.

(V Štangi) praznovali so večeraj cesarjevo štiridesetletnico in stoletnico obstanka župnije.

(Topničarska ekvivalenca) 3. in 12. topničarskega polka premeščena je za letošnji zimski tečaj iz Ljubljane v Sl. Bistrico.

(Vreme.) Z mnogih strani se nam poroča o hudih nalivih in povodnjih. Minolo sredo bil je pri sv. Križu na Dolenjskem hud vihar, ki je mnogo grozdja in ajde otresel. S Koroškega se poroča, da sta Drava in Zila močno narastli. Jadransko morje je več dni jako nemirno. Parnik „Istria“ je dne 5. t. m. tiral veter proti obrežju blizu Červere, kjer je obtičal v pesku. Po vrhovih mej Koroškim in Kranjskim pobelil je sneg. Ljubljansko barje je že zelo poplavljen. Znani Matthieu de la Drôme prorokuje za ves oktober deževje, sneg, mraz in vihar v zapadni Evropi.

(Obešen) je bil zadnje soboto zjutraj ob 6. uri na dvorišču deželnega sodišča v Budimpešti ubijalec Simitz, ki je v Trstu grozno razmesaril nekega Grimmeja.

(Vabilo) na LXXXI. odborovo skupščino „Matice Slovenske“ v sredo 17. oktobra 1888. leta ob 5. uri popoldne v društveni hiši na Kongresnem trgu št. 7. Dnevni red: 1. Potrjenje zapisnikov o XXIII. rednem velikem zboru in o LXXX. odborovi seji. — 2. Naznanila predsedništva. — 3. Poročilo književnega odseka. — 4. Poročilo gospodarskega odseka. — 5. Ukrepi glede 40letnice Nj. veličanstva. — 6. Poročilo tajnikovo. 7. Druge posameznosti.

Telegrami.

Mokronog, 8. oktobra. Svečanost povodom štiridesetletnice cesarjeve sijajna. Razsvetljava krasna, navdušenje velikansko, zabava izborna.

Trst, 7. oktobra. Glavni zbor črnogorske parobrodne družbe v Cetinji je sklenil razpustitev te družbe zaradi premajhne vdeležbe inozemstva.

Dunaj, 8. oktobra. V pravdi črevljarske tovarne v Mödlingu zoper Hamburgerja je bil slednji obsojen v globo 100 gld.

Dunaj, 7. oktobra. Nasproti berlinskemu poročilu se zatrjuje, da se nemški cesar na svojem povratku iz Italije ne bo še enkrat mudil na Dunaji, ker želi biti dné 21. oktobra v Potsdamu in dan pozneje v Hamburgu.

Umrli so:

5. oktobra. Anton Zupančič, privatni uradnik, 54 let, Kravja dolina št. 11, Marasmus. — Franc Primic, 17 let, tkalčev sin, Poljanska cesta št. 60, katar v črevih. — Peter Primic, tkalčev sin, 4 mes., Poljanska cesta št. 60, božjast.

6. oktobra. Pavlina Kotar, konduktierja hči, 4 mes., Cesta na južno železnico št. 12, božjast.

V vojaški bolnišnici:

2. oktobra. Anton Vita Sissa, lovec 7. batalj., 21 let, vnetica reberne mreže.

Tujci.

5. oktobra.

Pri **Matheu**: Miehli, A. Meixner, Kroschl iz Grada. — Sigmund, Stampf, F. Uhlirz, Reguli, Lederer, Glas, trgovci, z Dunaja. — A. Schimak, mlinar, s Češkega. — L. Baron, trgovec, iz Pešte. — Mullitsch pl. Palmerberg, s sinom, iz Gorice.

Pri **Stonu**: J. Dermota, železniški uradnik, s soprogo, s Štajerskega. — Stanko Pirnat, c. kr. notar, iz Brežic. — Dr. F. Dimmer z Dunaja. — Kuleki, trgovec, iz Nemčije. — Fakler, trgovec, z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	731-6	10-0	sl. svzh.	oblačno	19-30	dež
5. 2. u. pop.	730-1	12-8	sl. vzh.	del. jasno	56-20	dež
9. u. zveč.	732-6	9-0	„	„	„	„
7. u. zjut.	733-3	6-0	sl. svzh.	dež	56-20	dež
7. 2. u. pop.	732-1	6-2	„	„	„	„
9. u. zveč.	730-8	6-6	„	„	„	„

Srednja temperatura obeh dni 10-6° in 6-3° C., za 2-3° in 6-5° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

8. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. — kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	82 „ 05 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „ 10 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 20 „
Akcije avstr.-ogerske banke	877 „ — „
Kreditne akcije	305 „ 30 „
London	122 „ 20 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 64 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 76 „
Nemške marke	59 „ 62 1/2 „

Tržne cene v Ljubljani

dné 6. oktobra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 17	Špeh povenjen, kgr.	— 66
Rež,	4 55	Surovo maslo,	— 90
Ječmen,	4 06	Jajce, jedno	— 25
Oves,	2 44	Mleko, liter	— 8
Ajda,	4 71	Goveje meso, kgr.	— 56
Proso,	4 55	Telečje	— 50
Koruz,	5 20	Svinjsko	— 50
Krompir,	2 23	Koštranovo	— 34
Leča,	12 —	Pišanec	— 30
Grah,	13 —	Golob	— 15
Fižol,	10 —	Seno, 100 kgr.	2 50
Maslo, kgr.	1 —	Slama,	2 14
Mast,	— 70	Drva trda, 4 mtr.	6 50
Špeh svež,	— 60	„ mehka, „	4 25

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Spominjajte se ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.

ZABAVI IN POUKU.

DOM in SVET

ZABAVI IN POUKU.

Izhaja po jed-krat na mesec.

Za celo leto 1-60
Za pol leta — 80

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), naj bolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamentirajo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupeem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — **Modroce na peresih (Federadrazzen) 10 gl.** in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špeciāliteto: **altarne preproge.**

Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medljatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe po mogoče nizke ceni.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastonj in franko.

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani

priporoča sledeče novo natisnene molitvenike:

Bezjak Franc Ser., Marija žalostna mati. Molitvenik v počeščenje matere božje sedem žalosti z dodatkom za očitno in domačo službo božjo. Šesti predelani in pomnoženi natis. V pol usnji 80 kr., v pol usnji z zlato obrezo 90 kr.

Skuhala Ivan, Ključek nebeški. Molitvenik za bogoljubno mladino. V pol usnji z zlato obrezo 50 kr., v usnji z zlato obrezo 60 kr.

Slomšek Anton, Sveto opravilo. Molitvenik za krščansko mladino. Peti pomnoženi natis. V pol usnji 60 kr., v pol usnji z zlato obrezo 70 kr. (2)

Pobotnice za izžrebane srečke kranjskih zemljiščno-odveznih obligacij

dobiti so v Katoliški Bukvarni v Ljubljani komad po jeden krajcar.

Zadnji mesec:

Srečke obrtne razstave, prirejene v proslavo cesarske svečanosti, samó 50 kr.

Glavni dobiček **25.000** goldinarjev.

Loterijska pisarna komisije za slavnostno obrtno razstavo, Dunaj, Bartensteingasse, 4.

(Lotterie-Bureau der Commission für die Jubiläums-Gewerbe-Ausstellung, Wien, Bartensteingasse 4.)

(4)